

Bruxelles, 14. srpnja 2023.
(OR. en)

11509/23

ECOFIN 742
UEM 227
SOC 524
EMPL 371

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 11404/23

Predmet: Detaljna preispitivanja za 2023. u okviru postupka u slučaju
makroekonomske neravnoteže
– zaključci Vijeća od 14. srpnja 2023.

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o detaljnim preispitivanjima za 2023. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, koje je Vijeće odobrilo na 3964. sastanku održanom 14. srpnja 2023.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O DETALJNIM PREISPITIVANJIMA ZA 2023. U OKVIRU
POSTUPKA U SLUČAJU MAKROEKONOMSKE NERAVNOTEŽE**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. PODSJEĆA na to da gospodarstvo EU-a nastavlja pokazivati otpornost, unatoč zahtjevnom okružju koje je obilježeno ničim izazvanom invazijom Rusije na Ukrajinu i u kojem se visoke cijene energije i inflacija zbog sve većeg protekcionizma i geopolitičkog natjecanja odražavaju na kupovnu moć kućanstava i konkurentnost. PRIMJEĆUJE snažan oporavak nakon pandemije zahvaljujući brzom poduzimanju mjera politika na razini EU-a i nacionalnoj razini te ključnoj ulozi politika EU-a u podupiranju dobre uspješnosti ulaganja i napretka u strukturnim reformama u širokom rasponu područja politika.
2. NAGLAŠAVA nužnost potpune, pravodobne i učinkovite provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost, i to s pomoću reformi i ulaganja predviđenih u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost, kojima se omogućuje uporaba dostupnih sredstava. Time bi se poduprla gospodarska ekspanzija, povećala otpornost, uključivost i održivost gospodarstava EU-a te smanjile makroekonomske slabosti.
3. ISTIČE važnost stalne i bliske koordinacije ekonomskih politika EU-a i utvrđivanja, sprečavanja i ispravljanja makroekonomskih neravnoteža koje otežavaju pravilno funkcioniranje gospodarstava država članica, ekonomske i monetarne unije ili gospodarstva Europske unije u cjelini. POZDRAVLJA objavljivanje detaljnih preispitivanja za 2023. u kontekstu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže.

4. POTVRĐUJE da su gospodarska kretanja u većini država članica obuhvaćenih detaljnim preispitivanjem općenito povoljna, ali da se nekoliko država članica i dalje suočava sa znatnim izazovima. UVIĐA da bi troškovna konkurentnost mogla oslabiti u državama članicama s visokom inflacijom ako bi divergentna inflacijska dinamika postala trajna. PRIMJEĆUJE da dugotrajne neravnoteže povezane s visokim javnim, privatnim i vanjskim dugom ponovno pokazuju silazni trend u kontekstu visokog nominalnog rasta. NAPOMINJE da se zbog zaoštavanja uvjeta financiranja povećavaju rizici te da treba poduzimati kontinuirane napore kako bi se osigurao održiv trend pada razina duga. PRIMA NA ZNANJE da su vanjske pozicije uobičajeno oslabljene zbog šoka u području uvoznih cijena energije, čemu je u nekim slučajevima dodatno doprinijelo znatno povećanje domaće potražnje. NAPOMINJE da se očekuje jačanje saldâ tekućeg računa u 2023. zbog nižih troškova energije.
5. UVIĐA da su cijene stambenih nekretnina snažno porasle u nekoliko država članica u 2022.; stroži uvjeti financiranja, zajedno s padom realnih dohodaka kućanstava, smanjili su potražnju za stambenim nekretninama i pokrenuli korekciju njihovih cijena. SLAŽE SE da je bankovni sektor dobro prebrodio pandemiju i da su se neprihodonosni krediti nastavili smanjivati, ali NAPOMINJE da je potreban stalan oprez kako bi se osigurala kontinuirana makrofinancijska stabilnost.
6. POZIVA na oprez i, prema potrebi, pravodobno poduzimanje mjera politika kako bi se spriječilo pogoršanje i pojava makroekonomskih neravnoteža povezanih s velikim razlikama u inflaciji. NAGLAŠAVA hitnost rješavanja strukturnih izazova povezanih sa starenjem stanovništva i klimatskim promjenama, povećanja energetske sigurnosti EU-a, jačanja otpornosti lanaca opskrbe, rješavanja problema niskog rasta produktivnosti, promicanja sudjelovanja na tržištu rada, smanjenja postojećih makroekonomskih neravnoteža i sprečavanja pojave novih neravnoteža.

7. SLAŽE SE s Komisijinom analizom sadržanom u detaljnim preispitivanjima za 2023., prema kojoj Cipar više ne bilježi prekomjerne neravnoteže. POTVRĐUJE da se javni, privatni i vanjski dug smanjio tijekom vremena, među ostalim tijekom posljednje dvije godine u Cipru, te da pokazuje trend daljnjeg smanjenja. SLAŽE SE da se Mađarska sada suočava s neravnotežama povezanim s vrlo snažnim cjenovnim pritiscima te potrebom za vanjskim i državnim financiranjem, za što je potrebno hitno poduzimanje mjera politika. Pravodobna isplata sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova EU-a nakon dovršetka dogovorenih ključnih etapa i postizanja ciljnih vrijednosti povezanih s ulaganjima i reformama doprinijela bi smanjenju rizika od pogoršanja neravnoteža. PRIMA NA ZNANJE da je Komisija većinu klasifikacija ostavila nepromijenjenima. SLAŽE SE da se Grčka i Italija i dalje suočavaju s prekomjernim neravnotežama, iako se čini da se njihove slabosti smanjuju, među ostalim kao rezultat napretka u području mjera politika. SLAŽE SE da Njemačka, Španjolska, Francuska, Nizozemska, Portugal, Rumunjska i Švedska i dalje bilježe neravnoteže, iako se one u nekim državama članicama smanjuju. POTVRĐUJE da bi se okolnosti u Njemačkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Portugalu sljedeće godine mogle poboljšati ako se nastave sadašnji pozitivni trendovi. SLAŽE SE da rizici u Rumunjskoj imaju negativan trend te zahtijevaju hitno poduzimanje mjera politika. PRIMA NA ZNANJE zaključak iz detaljnih preispitivanja za 2023. o tome da Češka, Estonija, Latvija, Litva, Luksemburg i Slovačka ne bilježe neravnoteže te da se njihove slabosti čine ograničenima.
8. SMATRA da detaljna preispitivanja za 2023. pružaju visokokvalitetnu i sveobuhvatnu analizu stanja u svakoj državi članici koja je predmet takvog preispitivanja. POZDRAVLJA rane multilateralne tematske napomene o razlikama u inflaciji, cijenama stambenih nekretnina i vanjskoj održivosti prije ocjene po državama članicama. NAPOMINJE da je, s obzirom na specifične izazove svakog pojedinog gospodarstva, Komisija primijenila relevantne analitičke alate dopunjene temeljitom kvalitativnom analizom. POZDRAVLJA sve veću važnost analize usmjerene na budućnost i procjenu relevantnih politika. ISTIČE kontinuiranu znatnu relevantnost procjene učinaka prelijevanja među zemljama.

9. ISTIČE da je postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže središnji postupak u okviru europskog semestra; NAGLAŠAVA važnost tog postupka u okviru aktualnog preispitivanja gospodarskog upravljanja. POZIVA na kontinuiranu provedbu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, uključujući pomno praćenje postojećih i mogućih novih neravnoteža, primjenom pristupa usmjerenog na budućnost, što uključuje pomno praćenje napretka i potreba politika. POTVRĐUJE da bi trebalo razviti analizu u postupku u slučaju makroekonomske neravnoteže i time ojačati aspekte tog postupka koji se odnose na europodručje. NAGLAŠAVA važnost pravodobnih i redovitih sveobuhvatnih multilateralnih preispitivanja makroekonomskih neravnoteža i potrebu za daljnjim uključivanjem analiza osjetljivosti kako bi se u obzir uzelo nepredvidljivo i izazovno globalno okruženje koje se brzo mijenja.
10. NAGLAŠAVA hitnu potrebu za nastavkom tradicionalnog kalendara europskog semestra, osobito objavljivanjem detaljnih preispitivanja u prvom tromjesečju godine. To je nužno kako bi se osigurao opsežan politički dijalog i multilateralne rasprave o utvrđenim izazovima politika. ISTIČE iznimnu važnost povećanja vidljivosti postupka i jasne komunikacije o njegovu ishodu.
11. PONOVO ISTIČE da bi trebalo iskoristiti puni potencijal postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, što bi, prema potrebi, uključivalo pokretanje postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, te da bi trebalo poboljšati odgovornost, predvidljivost, transparentnost, jednako postupanje i provedbu. NAPOMINJE da Komisija u trenutačnim okolnostima ne smatra primjerenim pokrenuti postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže. I DALJE SMATRA da bi Komisija svaki put kada Vijeću ne predloži pokretanje postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, iako je zaključila da u određenoj državi članici postoje prekomjerne neravnoteže, takvu odluku trebala jasno i javno obrazložiti. U kontekstu osiguravanja nacionalne odgovornosti i odgovarajućih razina multilateralnog nadzora NAGLAŠAVA da bi ranoj pripremi relevantnih dokumenata i potrebnom dijalogu o politikama trebalo posvetiti dovoljno vremena u okviru europskog semestra. POZIVA da se nastave poduzimati mjere politika u cilju smanjenja neravnoteža i otklanjanja slabosti. NAGLAŠAVA važnost snažne i jasne poveznice između utvrđenih makroekonomskih neravnoteža i preporuka po državama članicama.